

ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો, ૧૯૭૪ ના વિનિયમ
ક્રમાંક: ૨૦ (૩) થી (૮) ના અનુસંધાનમાં માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શીખવવામાં આવતા
વિષયોના શિક્ષકોની ભરતી માટેની લાયકાત અને વિષયો
તથા માધ્યમ નક્કી કરવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર
ઠરાવ ક્રમાંક: મશબ/૧૧૧૫/૧૨/૭
શિક્ષણ વિભાગ
સુચિવાલય, ગાંધીનગર
તા. ૦૮/૦૯/૨૦૧૮

વંચાણે લીધા:

- (૧) શિક્ષણ વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : મશબ/૧૧૧૫/૧૨/૭ તા. ૦૬.૧૦.૨૦૧૭
- (૨) શિક્ષણ વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : મશબ/૧૧૧૫/૧૨/૭ તા. ૧૭.૧૦.૨૦૧૭
- (૩) શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા તા. ૧૮.૧૧.૨૦૧૭ ના ઠરાવ ક્રમાંક : બમશ/૧૨૧૭/૧૨૩૭/૪
- (૪) શિક્ષણ વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : મશબ/૧૧૧૫/૧૨/૭ તા. ૨૧.૧૨.૨૦૧૭
- (૫) તજશ સમિતિની તા. ૦૭/૦૩/૨૦૧૮ ની બેઠકની કાર્યવાહી નોંધ.

આમૃખ:

ઉપરોક્ત વંચાણે લીધેલ ક્રમાંક (૧) મુજબ ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો, ૧૯૭૪ ના વિનિયમ
ક્રમાંક ૨૦(૩) માં સુધારો અને ક્રમાંક-(૨)માં દર્શાવેલ ઠરાવથી વિનિયમ ક્રમાંક-૨૦(૩)ના અનુસંધાનમાં
માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શીખવવામાં આવતા વિષયોના શિક્ષકોની ભરતી સંબંધે પરિશિષ્ટ
(૧) અને (૨) મુજબ વિષય અને લાયકાત નક્કી કરવામાં આવેલ હતા.

ત્યારબાદ શિક્ષક અલિરૂચી કસોટી (માધ્યમિક) ૨૦૧૭ અંગેના જાહેરનામા સંદર્ભે TAT પરીક્ષા માટે
સંબંધિત વિષયની લાયકાત સંબંધિત જોગવાઈ તારિક ન હોવાને કારણે સમય મર્યાદામાં ઝોર્મ ન ભરી શકેલ
ઉમેદવારો દ્વારા નામદાર છાયકોર્ટમાં વિવિધ પીટીશન દાખલ કરવામાં આવેલ. હતી. આથી વંચાણે લીધા ક્રમાંક-
(૩) મુજબ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષકની લાયકાતો અને અન્ય બાબતો માટે ઉચ્ચ કક્ષાની તજશ
સમિતિની રચના અને તેનું કાર્યક્રોનિક નક્કી કરવામાં આવેલ હતુ. અને ક્રમાંક-(૪)માં દર્શાવેલ ઠરાવથી ગુજરાત
માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો, ૧૯૭૪ ના વિનિયમ ક્રમાંક-૨૦(૩)ના અનુસંધાનમાં માધ્યમિક /ઉચ્ચતર માધ્યમિક
શાળાઓમાં શીખવવામાં આવતા વિષયોની ભરતી માટેના વધારાના વિષયો નક્કી કરવામાં આવેલ હતા. તેમજ

સાચિવ

કમાંક (૫) થી તજશ સમિતિની તા.૦૭/૦૩/૨૦૧૮ ની બેઠકમાં થયેલ ભલામણોને અનુસાર ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો, ૧૯૭૪ ના વિનિયમ કમાંક-૨૦(૩) થી (૮) ના અનુસંધાનમાં માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શીખવવામાં આવતા વિષયોના શિક્ષકોની ભરતી માટેની લાયકાત અને વિષયો તથા માધ્યમ નક્કી કરવાની બાબત સરકારશ્રીની સહિય વિચારણા હેઠળ હતી.

ઠરાવ

ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો, ૧૯૭૪ના વિનિયમ કમાંક-૨૦(૩) થી (૮) ના અનુસંધાનમાં માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શીખવવામાં આવતા વિષયોના શિક્ષકોની ભરતી માટેની લાયકાત અને વિષયો તથા માધ્યમ સંદર્ભે હાલની જોગવાઇથોની જગ્યાએ, માધ્યમિક શાળાઓમાં શિક્ષકોની ભરતી માટે આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ-૧ મુજબ, ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શિક્ષકોની ભરતી માટે આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ-૨ મુજબ, કૃષિ-ઉત્તર બુનિયાదી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શિક્ષકોની ભરતી માટે આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ-૩ મુજબ અને વિશિષ્ટ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શિક્ષકોની ભરતી માટે આ સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ-૪ મુજબની જોગવાઇથો નિયત કરવા આથી સરકારશ્રી દ્વારા ઠરાવવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(અજય ભદ્ર)

નાયબ સચિવ

શિક્ષણ વિભાગ

ગુજરાત સરકાર

પ્રતિ,

- માન. મંત્રીશ્રી(શિક્ષણ)નાઅંગત સચિવશ્રી, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
 - માન. રાજ્ય કક્ષાના મંત્રીશ્રી(શિક્ષણ)ના અંગત સચિવશ્રી, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૨, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
 - અધ્યક્ષશ્રી, ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
 - નિયામકશ્રી, શાળાઓની કચેરી, બ્લોક નં:૮/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર.
 - અધ્યક્ષશ્રી, રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગાંધીનગર
 - સચિવશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા. શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર (સંબંધિતોને પરિપત્ર કરવા વિનંતી સહ)
 - સેક્શન અધિકારીશ્રી, ગ-૧ શાખા, શિક્ષણ વિભાગ, ગાંધીનગર.
 - કાર્યૂટર સેલ, શિક્ષણ વિભાગ, ગાંધીનગર.
 - નાયબ સેક્શન અધિકારીશ્રી, સિલેક્ટ ફાઇલ.
- ✓/સિલેક્ટ ફાઇલ.

मान्यता दिलाई मामां (SSC) विकासीनी भारतीया विधायिकी के ग्रन्ति

सं.	विषय	लोकांकुशलता क्षमता		विषयांकुशलता क्षमता		विषयांकुशलता क्षमता		विषयांकुशलता क्षमता	
		प्राचीनकाल	विषय	प्राचीनकाल	विषय	प्राचीन-१	प्राचीन-२	प्राचीन-३	प्राचीन-४
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	गुरुराती वी.आर.एम.	गुरुराती गुरुराती	गुरुराती						
२	बिंदी वी.आर.एम.	बिंदी बिंदी	बिंदी						
३	पराठी वी.ए.	पराठी पराठी	पराठी						
४	बड़ी वी.आर.एम.	बड़ी बड़ी	बड़ी						
५	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
६	सिंधी वी.ए.	सिंधी							
७	तापिल वी.ए.	तापिल							
८	तेलुगु वी.ए.	तेलुगु							
९	ଓଡ଼ିଆ বী.এ.	ଓଡ଼ିଆ							
१०	सामाजिक विज्ञान वी.ए.	सामाजिक विज्ञान বী.এ.							

११२३४

१

માધ્યમિક રાજીઓમાં (SSC) હિલ્પડિની ભરતીના વિષયની ગત

નં.	દિનાં	સ્વાતંત્રક કશાએ		શૈક્ષણિક લાયકાત ઘને વિષય		અનુભૂતિક કશાએ		શૈક્ષણિક લાયકાત ઘને વિષય (બો પરાવત હેઠળ તો)		ની મેચી વિષય નિર્ધારણ વિષયપીડિત / ની વિષયપીડિત G.B.T.C.)		દેન મેચી કશાએ અરજાન (અનુભૂતિક વિષય)		દેન મેચી કશાએ અરજાન (અનુભૂતિક વિષય)		TAT કાર્યક્રમ
		દાયકાત	વિષય	દાયકાત	વિષય	દાયકાત	વિષય	દાયકાત	વિષય	દાયકાત	વિષય	દાયકાત	વિષય			
૧.	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૦	
	ની. એ.સ. સી.	ગવિલ અથવા અંકડાશાર	એ.મ.એ.સ. સી.	કોટમ-૧(૪) માં અન્નતાક કશાએ દર્શાવેલ બિષયો પ્રીત કોઈ એક વિષયમાં અનુભૂતાત્મક												
	ની. એ.સ. સી.	લોતિનશાસ્ત્ર અથવા કલોન્ડેરિસ અથવા ઝ્યોલોન્ઝ	એ.મ.એ.સ. સી.	કોટમ-૧(૪) માં અન્નતાક કશાએ દર્શાવેલ બિષયો પ્રીત કોઈ એક વિષયમાં અનુભૂતાત્મક												
	ની. એ.સ. સી.	રસાયનશાસ્ત્ર અથવા દાયકાત કેરેસ્ટી અથવા ઓરોન્ડ કેરેસ્ટી અથવા ફાસ્ટોરેન્નિક કેરેસ્ટી ક્રિકિલ કેરેસ્ટી અથવા એનાલાઈન્ડ કેરેસ્ટી	એ.મ.એ.સ. સી.	કોટમ-૧(૪) માં અન્નતાક કશાએ દર્શાવેલ બિષયો પ્રીત કોઈ એક વિષયમાં અનુભૂતાત્મક												
૧૧	ગવિલ અને વિશાળ કેનોલોજી	શ્વાવિહાન અથવા દાયકાતિશાસ્ત્ર અથવા પ્રાણીશાસ્ત્ર અથવા પાછકોનાયોલોજી અથવા ખાંદો કેનોલોજી અથવા પરીણ સાયન્સ અથવા દેનીપત્ર સેન્યન્સ અથવા પ્રાણી બાયોલોજી અથવા દાયક સારન્સ	એ.મ.એ.સ. સી.	કોટમ-૧(૫) માં અન્નતાક કશાએ દર્શાવેલ બિષયો પ્રીત કોઈ એક વિષયમાં અનુભૂતાત્મક												

૨૩૮

માધ્યમિક વ્યવસ્થાનીએમાં (ES) શિક્ષકીની લારતિના વિષયોની પા.

ગુરૂત્વાર માધ્યમિક શાળાઓમાં (HSC) વિકલ્પોની અસ્તરતીના વિષયાની વિગત

ક્રમાંક	નામ	શાળાના ક્ષેત્ર	શાળાના ક્ષેત્ર		અસ્તરતીના ક્ષેત્ર		અસ્તરતીના ક્ષેત્ર		અસ્તરતીના ક્ષેત્ર
			દાયકત	દાયક	દાયકત	દાય	પદ્ધતિ-૧	પદ્ધતિ-૨	
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	સા. ગ.	અ. દેસ. ની.	ગવર્નર	દાયક	દાયકત	દાય	પદ્ધતિ-૧	પદ્ધતિ-૨	TAT સર્વોચ્ચ નિયમ
૨	લોટિલિલાલ	ની. દેસ. ની.	લોટિલિલાલ અથવા છુંઘોટોણ	દાયક	દાયકત	દાય	ગવિત અને વિશ્વાસ કેનોલોજી	ગવિત અને વિશ્વાસ કેનોલોજી	ગવિત અને નિયમ / નિયમ પારંપરા
૩	સા. અધ્યક્ષિકાલ	ની. દેસ. ની.	સા. અધ્યક્ષિકાલ અથવા દોઢોણી	દાયક	દાયકત	દાય	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને નિયમ / નિયમ પારંપરા
૪	અધ્યક્ષિકાલ	ની. દેસ. ની.	અધ્યક્ષિકાલ અથવા દોઢોણી	દાયક	દાયકત	દાય	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને નિયમ / નિયમ પારંપરા
૫	સા. અધ્યક્ષિકાલ	ની. દેસ. ની.	અધ્યક્ષિકાલ અથવા દોઢોણી	દાયક	દાયકત	દાય	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને નિયમ / નિયમ પારંપરા
૬	સા. અધ્યક્ષિકાલ	ની. દેસ. ની.	અધ્યક્ષિકાલ અથવા દોઢોણી	દાયક	દાયકત	દાય	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને નિયમ / નિયમ પારંપરા
૭	સા. અધ્યક્ષિકાલ	ની. દેસ. ની.	અધ્યક્ષિકાલ અથવા દોઢોણી	દાયક	દાયકત	દાય	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને નિયમ / નિયમ પારંપરા
૮	સા. અધ્યક્ષિકાલ	ની. દેસ. ની.	અધ્યક્ષિકાલ અથવા દોઢોણી	દાયક	દાયકત	દાય	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને વિશ્વાસ અનુસ્થાન	ગવિત અને નિયમ / નિયમ પારંપરા

ମାତ୍ରାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଆଶ୍ରମ କରିବାକୁ ଆଶ୍ରମ କରିବାକୁ

બેદ્યતાર માટ્યુસ શાળાએમાં (HSC) રિક્ષટેની એડિશન ક્રિકેટ વિભાગ

કૃષિ-ઉત્તર બુનિયાదી શાળાઓમાં શિક્ષકોની ભરતીના વિષયોની વિગત

➤ માધ્યમિક શિક્ષક (ધોરણ-૮ અને ૧૦):

ક્રમ	ઉદ્યોગ/વિષયનું નામ	લઘુત્તમ શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક લાયકાત
૧	કૃષિ વિદ્યા	બી.આર.એસ.+બી.એડ અથવા બી.એસ.સી.(એગ્રી)+ બી.એડ
૨	પશુપાલન અને ડરી વિજ્ઞાન	બી.આર.એસ.+બી.એડ અથવા બી.એસ.સી.(એગ્રી)+ બી.એડ
૩	ગૃહ જીવન વિદ્યા	બી.એ.(વિશારદ-ગૃહ વિજ્ઞાન) +બી.એડ અથવા બી.એસ.સી.(ગૃહ વિજ્ઞાન)+ બી.એડ

➤ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષક (ધોરણ-૧૧ અને ૧૨):

ક્રમ	ઉદ્યોગ/વિષયનું નામ	લઘુત્તમ શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક લાયકાત
૧	કૃષિ વિદ્યા	એમ.આર.એસ.+ બી.એડ અથવા એમ.આર.એમ.(માસ્ટર ઓફ કુરલ મેનેજમેન્ટ)+બી.એડ અથવા એમ.એસ.સી.(એગ્રી) + બી.એડ
૨	પશુપાલન, અને ડરી વિજ્ઞાન	એમ.આર.એસ.+ બી.એડ અથવા એમ.આર.એમ.(માસ્ટર ઓફ કુરલ મેનેજમેન્ટ)+બી.એડ અથવા એમ.એસ.સી.(એગ્રી) + બી.એડ
૩	ગૃહ જીવન વિદ્યા	એમ.એ.(વિશારદ-ગૃહ વિજ્ઞાન) +બી.એડ અથવા એમ.એસ.સી.(ગૃહ વિજ્ઞાન)+ બી.એડ
૪	સામાજિક વિજ્ઞાન	એમ.આર.એસ. (વિસ્તરણ અને સમાજનવરચના)+ બી.એડ

➤ કૃષિ-ઉત્તર બુનિયાદી માધ્યમિક તથા ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં શિક્ષક તરીકે નિમણૂક માટેની શિક્ષક અભિયોગ્યતા કસોટી-માધ્યમિક (TAT-SECONDARY) તથા શિક્ષક અભિયોગ્યતા કસોટી- ઉચ્ચતર માધ્યમિક (TAT-HIGHER SECONDARY) માત્ર ગુજરાતી માધ્યમમાં યોજવામાં આવશે.

વિશિષ્ટ શાળાઓમાં શિક્ષકોની ભરતીના વિષયોની વિગત

> માધ્યમિક શિક્ષક (ધોરણ-૮ અને ૧૦):

1. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું બી.એડ. (વિશિષ્ટ શિક્ષણ-સ્પેશિયલ B.Ed.)
અથવા
2. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + બી.એડ.(સામાન્ય) સાથે સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું એક વર્ષનો અથવા બે વર્ષનો ડીપલોમા (વિશિષ્ટ શિક્ષણ)
અથવા
3. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + બી.એડ. (સામાન્ય) સાથે સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું Post Graduate Professional Diploma in Special Education (PGPD)
અથવા
4. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + P.G. Diploma in Special Education (Mental Retardation)
અથવા
5. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + P.G. Diploma in Special Education (Multiple Disability: Physical & Neurological)
અથવા
6. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + P.G. Diploma in Special Education (locomotors Impairment and Cerebral Palsy)
અથવા
7. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + Secondary level Teacher Training Course in Visual Impairment.
અથવા
8. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + Senior Diploma in Teaching the Deaf
અથવા
9. B.A./B.Com./B.Sc. + સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું સ્પેશિયલ B.Ed.નો ઇન્ટીગ્રેટેડ કોર્સ
અથવા
10. Any other equivalent Qualification Approved by RCI (Rehabilitation Council of India) or GOI (Government of India) or GOG (Government of Gujarat) for the above mentioned disabilities or any other disabilities.

> ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષક (ધોરણ-૧૧ અને ૧૨):

1. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું બી.એડ. (વિશિષ્ટ શિક્ષણ-સ્પેશિયલ B.Ed.)
અથવા
2. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + બી.એડ.(સામાન્ય) સાથે સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું એક વર્ષનો અથવા બે વર્ષનો ડીપલોમા (વિશિષ્ટ શિક્ષણ)
અથવા

3. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + બી.એડ. (સામાન્ય) સાથે સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું Post Graduate Professional Diploma in Special Education (PGPD)

અથવા

4. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + P.G. Diploma in Special Education (Mental Retardation)

અથવા

5. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + P.G. Diploma in Special Education (Multiple Disability: Physical & Neurological)

અથવા

6. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + P.G. Diploma in Special Education (Locomotors Impairment and Cerebral Palsy)

અથવા

7. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + Secondary level Teacher Training Course in Visual Impairment.

અથવા

8. સંબંધિત વિષયમાં સ્નાતક + સંબંધિત વિષયમાં અનુસ્નાતક + Senior Diploma in Teaching the Deaf

અથવા

9. B.A./B.Com./B.Sc. + M.A./M.Com./M.Sc. + સંબંધિત દિવ્યાંગતા ક્ષેત્રનું સ્પેશિયલ B.Ed.નો ઇન્ટીગ્રેટેડ ક્રોસ

અથવા

10. Any other equivalent Qualification Approved by RCI (Rehabilitation Council of India) or GOI (Government of India) or GOG (Government of Gujarat) for the above mentioned disabilities or any other disabilities.

- દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓના શિક્ષણ અર્થે દૃષ્ટિહીન, મુક્કબ્ધીર, મંદબુદ્ધિતા, C.P. તેમજ અસ્થ્યવિષયક દિવ્યાંગતા ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે કાર્યરત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિશિષ્ટ શાળાઓમાં શિક્ષકોની નિમણૂક માટે વિશિષ્ટ શાળાઓમાં સંબંધિત દિવ્યાંગતાના પ્રકારને અનુલક્ષીને સંબંધિત દિવ્યાંગતાના ક્ષેત્રની વ્યવસાયિક લાયકાત ધરાવતા ઉમેદવારની નિમણૂક કરવાની રહેશે.
- વિશિષ્ટ શાળાઓમાં શિક્ષકોની ભરતી માટે ઉપર નિયત થયેલ લાયકાત ધરાવતા ઉમેદવારોએ અન્ય ઉમેદવારો માટે યોજાતી સંબંધિત વિષયની શિક્ષક અભિયોગતા કસોટી ઉત્તીર્ણ કરવાની રહેશે.